

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

PIK VI.

Ч. 57.

СУБОТА, 31. МАЯ 1924.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MAY 31st, 1924.

No. 57.

VOL. VI.

Коло Букарешту експлюдували головні магазини амуніції

СТОЛИЦЯ РУМУНІІ НАХОДИЛАСЯ ЦІЛИЙ ДЕНЬ ПІД ОГНЕМ ОГЛУШАЮЧИХ ВИБУХІВ.

ПІДЧАС ЕКСПЛЮЗІЇ ЗГІНУЛО БАГАТО ОСІБ; КОРОЛЬ ФЕРДИНАНД ЛЕДВИ СПАС ЖИТТЯ.

Населення Букарешту у великій переляку. — Мешканці західної частини міста втікають на схід, думаючи, що місто є бомбардоване.

БУКАРЕШТ, 29. мая. — Дві милі на захід від Букарешту експлюдували вчора головні склади зброї і амуніції. Оглушальні експлозії продовжувалися через цілий день. Під час експлозії багато осіб убито і ранено, а королівські родини Румунії і Греції ледви втікали зі своїм життям.

Столиця знаходилася під огнем дощу вибухаючих гранатів, внаслідок чого в цілій місті вилетіли вікна. Вибухаючі гранати падали на подвір'я королівської палати, а один гранат експлюдував зі страшною силою вкрас в тім місці, де кілька секунд перед тим стояв король Фердинанд.

Парламент був зібраний на сесії, однак як експлозії почали збільшатися, сесія розпущена. В школах по цілій місті запланував переполох і їх замкнуло а дітям дозволено шукати схоронення в своїх домах.

Перша експлозія мала місце о 10-ій годині перуд полуднем. Один з головних магазинів амуніції вилетів у воздух і від цього почали займатися інші магазини. Так послідувала ціла серія експлозій. Вибухи продовжувалися нерегулярно до 4-ої години по полудні, після чого полум'я досягло до складів артилерії.

Тоді почалася серія оглушальних експлозій. Гранати летіли у всі сторони, декотрі з них вибухали близько королівської палати.

Мешканці Букарешту були в паніці. Ті, що живуть в західній частині міста, ближше до магазинів амуніції, втікали на схід; інші з них вірили, що місто є бомбардоване.

Королівська родина, разом з бушим грецьким королем Юрієм і його жінкою, які є в Букарешті на вигнання, поспішно виїхали з літньої резиденції в Контрочені. Невдовзі після цього в їх помешканні завалася суфіта.

Кажуть, що огонь і першу експлозію спричинили іскри з льокомотивів.

СТРАШНІ ЕКСПЛЮЗІЇ ВІДНОВИЛИСЯ ЗНОВА В СЕРЕДУ ВЕЧЕРОМ.

Військові влади обчислюють, що армія понесла втрати на близько 5,000,000 доларів.

ЛОНДОН, 29. мая. — Пізна депеша від кореспондента "Дейли Мей", який попередно доносила, що експлозії зійшли вже застанувлені внаслідок вичерпання амуніції, каже, що експлозії знову відновилися о год. 8-ій вчора ввечерю. З огляду на те, що до місяця експлозій не можна приблизитися, тяжко є означити, коли експлозії цілковито закінчаться. Над місцем вибухів і над Букарештом взноситься велика хмара густого диму.

Найтяжче далася відчувати експлозії в західній частині міста, де ушкоджено багато будинків. Суфіт центральної біржі завалився. Вчора ввечерю огонь лютував даліше.

Кореспондент каже, що під час експлозій убито кількох робітників. Декотрі діти втікали зі шкіл, але судба інших не є відома. Скаєли і бюра зійшли замкнені.

Військові урядники обчислюють, що армія понесла втрати на 1,000,000 фунтів стерлінгів (близько 5,000,000 доларів).

В РУМУНІІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ.

Арештовані комуністи будуть поставлені перед воєнний суд за державну зраду.

ВІДЕНЬ, 27. мая. — Переслідування комуністів в Румунії продовжується даліше. В Букарешті і околиці переводяться масові арештування комуністів в зв'язку з напруженням відносин між Румунією і Радянським Союзом. Румунські власті підозрюють комуністів, що на випадок війни між Румунією і С.Р.С.Р. вони пробували б викликати домашню війну і при допомозі Рад. Союзу повалити теперішнє правління та встановити радянську владу.

Всіх арештованих комуністів обвинувачують о державну зраду і вони будуть поставлені перед воєнний суд.

В самім Букарешті арештовано протягом останніх днів 34 комуністів. Арештування відбуваються даліше. Серед арештованих є члени Центрального Комітету Комуністичної Партії Христеску і Добруджа.

В Бесарабії працює нелегально окрема комуністична організація, яка має тісні зв'язки з Комуністичною Партією Румунії.

В останніх часах з Бесарабії прибуло до Букарешту багато дідачівських родин, які втікли перед сподіваним повстанням.

Під час отворення німецького парламенту комуністичні послы домагаються освобождения своїх увязнених товаришів.

БЕРЛІН, 28. мая. — Отворення нового німецького парламенту комуністичні послы привитали співом "Інтернаціоналу" і домоганням освободити їх товаришів, які хоч зійшли вибрані до парламенту, сидять даліше в тюрмах.

Комуністи розпочали свою обструкцію веселим трюбленням тонкої трубки. Коли генерал Людendorf відзивався при відчитуванні його імені, на його адресу почали синатися кпини і насмішки, що тривало п'ять минут.

"Наші товариші є увязнені — а ця свиня є свобідна", кричали комуністи.

Коли адмірал фон Тірпіц відповів на виклики його імені, в комуністичних лавках знову сплилися шум. По салі парламенту неслися переразливі довгі свисти, які мали нагадувати корабельні сирени.

"Де є ваї субмарини?" — насміхалися комуністи.

Через цілий час відчитування імен послів замішання продовжалося. Нарешті фашисти не могли вдержати обструкції комуністів і собі почали посылати кпини на адресу своїх противників.

Соціалістичний посол Бок, будучи найстаршим віком, був тимчасовим президентом парламенту. Він дзвонив своїм давніком і накликав до порядку, однак надармо.

Коли роблено спробу вибрати председателя, комуністи вийшли всі наперед, домагаючись взяти під увагу їх резолюцію, яка закликала освободити недавно арештованих комуністичних послів та інших політичних в'язнів.

Присутні на галеріях прилучилися також до ведучих обструкцію послів. Хтось почав співати. Не було ясно, котра

сторона почала співати перше, так як майже рівночасно посли і публика на галеріях загинули "Інтернаціонал" і "Дайтшлянд ібер аллес".

Спів, крики і насмішки дійшли до найвищого вершка і посол Бок, хвильний президент парламенту, заложив на голову капелюх і вийшов з парламентарної салі.

Соціалісти і центристи вийшли за ним і остаточно інші послы мусли також опустити салю.

Так закінчилась перша сесія нового німецького парламенту. В той час, як в парламенті комуністи вели обструкцію, з Рурцини наспіли відомости про загрожуєчі безпорядки.

Тисячі робітників взяли участь у великих демонстраціях в Гельзенкірхені, Бірлі, Мільгаймі і Дуйсбургу, однак дотепер донесення подають, що демонстрації розійшлися спокійно.

Повстання українського і білоруського населення проти Польщі прибирає грізний характер.

КОВНО, Литва, 26. мая. — Тутешня преса доносить, що повстання українського і білоруського населення під польською окупацією шораз поширяється і прибирає грізний характер.

Внаслідок цього в Польщі панує великий переполох. Великі міста переповнені втікачами зі східних територій. Польські дідачі зі своїми родинами і службою втікають з сіл; в декотрих селах селяни почали вже на власну руку розправлятися з дідачами.

Загальною подожження є дуже грізне. Строга цензура в Польщі не пропускає ніяких відомостей за границю.

Останні донесення з Несвежа подають, що повстанці спалили два передмістя того міста.

Повстанчий рух обняв повіти: Серпеський, Луцький, Луницький, Косівський, Рівенський, Барановський, Дженський, Кобринський, Грубешівський, Дубенський, Воковський, Гродненський і інші. Безпосередньою причиною повстання є страшний терор, якого допускаються польські власті над безборонним населенням. Донесення приносять страшні подробиці польського білого терору. Про дикість і жорстокість польських властей свідчать такі злочини:

При переслідуванні селян польські власті уживають всіх методів еспанської інквізиції. Озвірілі польські жандарми і жовніри, підмовлені польськими павами, убивають людей під якимнебудь претекстом. Не щадять вони ні дорослих, ні дітей. В Бараньськом повіті запрягли сільських дітей до воза і возили ними дрова. Польські військові власті отверто відражуються, що вимордують всіх селян.

Страшні звірства не даються описати. Вони нагадують найстрашніші часи шляхецького режиму в історії Польщі.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

кого допускаються польські власті над безборонним населенням. Донесення приносять страшні подробиці польського білого терору. Про дикість і жорстокість польських властей свідчать такі злочини:

При переслідуванні селян польські власті уживають всіх методів еспанської інквізиції. Озвірілі польські жандарми і жовніри, підмовлені польськими павами, убивають людей під якимнебудь претекстом. Не щадять вони ні дорослих, ні дітей. В Бараньськом повіті запрягли сільських дітей до воза і возили ними дрова. Польські військові власті отверто відражуються, що вимордують всіх селян.

Страшні звірства не даються описати. Вони нагадують найстрашніші часи шляхецького режиму в історії Польщі.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

Під такою назвою вийде в Київі літературний збірник під редакцією Дмитра Загула і Василя Атаманюка. Завданням збірника обзнайомити громадянство Радянської України із сучасною літературною творчістю Галичини і еміграції. Запрошення до співробітництва в тому збірникові дістали молоді галицькі поети Роман Купчинський, В. Бобинський і Ол. Бабій, а при посередництві вище названих запрошуюється й інших робітників пера до участі в збірникові.

СПРОБА КОНСЕРВАТИВІВ ПОВАЛИТИ ПРАВИТЕЛЬСТВО МЕКДОНАЛДА НЕ ВДАЛАСЯ.

Внесок консервативних послів, щоби зменшити платню міністрів праці, провалився в парламенті.

ЛОНДОН, 30. мая. Під час голосування в палаті громад над поправкою консервативних послів, щоби зменшити платню для міністра праці Шо о 100 фунтів стерлінгів річно, правительтво вийшло побідником. За поправкою було 252 голоси, проти поправки 300 голосів, більшість проти — 48 голосів.

Консервативна поправка була поставлена при ухваленні видатків міністерства праці. Ухвалення поправки було би рівналося висловленню недовіри для правительства і прем'єр МекДоналд заявив був, що як поправка перейде, то

він разом зі своїм кабінетом зрештине і роспише нові вибори.

На поміч правительству під час голосування прийшли ліберали, які голосували проти поправки консервативів, хоч Лойд Джордж, один з лідерів ліберальної партії, був за поваленням правительства МекДоналда.

ВІРЮБЛЯЮТЬ ФОТОТЕЛЕСКОП ДЛЯ РАД. УРЯДУ.

ЛОНДОН, 29. мая. — Тут виробляється висловленню недовіри для правительства і прем'єр МекДоналд заявив був, що як поправка перейде, то

звізди.

НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ПОСОЛ ВАЛЬРАФ ПРЕЗИДЕНТОМ НІМЕЦЬКОГО РАЙХСТАГУ.

Канцлер Марк прийняв поручення президента Еберта утворити нове німецьке правительтво.

БЕРЛІН, 29. мая. — Урядом оповіщено, що канцлер Марк прийняв поручення президента Еберта зреорганізувати німецький кабінет.

Під час другого голосування націоналістичний посол Вальраф зівстав вибраний президентом парламенту. Він дістав 227 голосів, а бувший президент Павло Лебе, соціаліст, дістав 157 голосів.

Сподіюється, що на наступній сесії парламенту многи комуністичні послы будуть виключені з нарад, якщо вони не заперестануть своєї обструкційної тактики.

МАХНО ХОЧЕ ВИПАТИ ДО НІМЕЧЧИНИ.

З Берліна доносять, що отаман Махно, який живе тепер в Польщі; звернувся до німецького правительства о дозвіл вийхати до Німеччини. Кажуть, що німецьке правительтво вволило просьбі Махна.

АНТИСЕМІТСЬКА ПРОГРАМА ФАШИСТСЬКИХ ПОСЛІВ НІМЕЦЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Крайно націоналістичні послы домагаються поставлення на суд всіх учасників листопадової революції.

БЕРЛІН, 28. мая. — Крайно націоналістичні послы до парламенту в числі 32 ухвалили велику значучу програму, в якій містяться такі домагання:

1) Негайний вибір нового президента.

2) Знесення законів для охорони республіки.

3) Амністія для всіх учасників повстань в Міхені і Кістріні.

4) Поставлення на суд за зраду держави всіх тих, що брали участь в революції в листопаді 1918 року і мали зв'язки з радянським правительством.

5) Прогнання всіх Жидів, що прийшли до Німеччини від 1914 року, частинна конфіскація їх майна і скасування їх права змінювати жидівські імена.

6) Всі Жиди мають бути поставлені під спеціальні закони.

АРЕШТУВАННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ВІЩЕКОНСУЛЯ.

ВАШІНГТОН, 30. мая. — У Венкувері зівстав арештований американський віщеконсуль Д. С. Кер під замітом, що побирав хабарі за поміч в перепусканню чужинців через канадський границю.

ВЕЛИКИЙ ЗЕМЛЕТРУС У ТАШКЕНТІ.

МОСКВА, 28. мая. — Сюди доносять, що минулого тижня Ташкент навістив сильний землетрус. Близьких подробиць про землетрус нема.

ПІДЧАС ВЕЛИКОЇ БУРІ ЗГІНУЛО 12 ЛЮДЕЙ.

ВЕТУМА, Оклагома, 29. мая. — Під час великої бурі, яка летіла в середу ввечерю над подуднево-східною Оклагомою, згинуло 12 осіб а більше як 50 ранено. Шкоду в майні обчислюють на \$100,000.

ФОРТ МЕРІЕРС, Флоріда, 27. мая. — Товпа білях людей напала на вязыню, добула звідтам двох Муринів, котрих обжаловано за напастовання білих лівачат, вивела їх за місто і там розстріляла. Опісія їх тіла волочено вулицями міста.

КОНГРЕС КОМІНТЕРНА ПЕРЕ-НЕСЕНО НА 15. ЧЕРВНЯ.

МОСКВА, 26. мая. — Виконавчий Комітет Комуністичного Інтернаціоналу постановив перенести V. конгрес Комінтерна на 5. на 15. червня.

Засідання Ширшого Виконавчого Комітету Комінтерна зівстало перенесене з 25. мая на 5. червня.

МІНІСТЕР ПРАЦІ МОРДОК ЗВЕРНУВ ВСІ ГРОШІ.

ТОРОНТО, 29. мая. — Міністер праці Джеймс Мордок звернув \$4,000, які він був витягнув з Гом Бенк-у перед самим його збанкрутуванням, мінув 25 проц. дивіденди, яку виплачено депозиторам при кінці минулого року. Таку заяву зложив ліквідатор збанкрутованого банку.

ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ В МІСЯЦІ КВІТНІ.

ОТТАВА, 30. мая. — Департамент імміграції оповіщає, що протягом місяця квітня до Канади прибуло 19,330 іммігрантів. Минулого року в тім самім місяці прибуло лише 950 іммігрантів.

З прибувших минулого місяця іммігрантів 9,410 були Бритійці, 1,838 Американці, а 8,082 з інших країн.

ЗВІЛЬНЯЮТЬ СЛУЖБОВЦІВ.

ВАРШАВА. — Польське правительтво звільнило зі служби в різних департаментах 30,000 державних урядовців.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Published three times a week by the Ukrainian Labor News Ass., Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man. Subscription per year \$4.00 Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видає Стіваришени "Українських Робітничих Вістей". Передплата на рік \$4.00 Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ЦІВІЛІЗОВАНИ І НЕЦІВІЛІЗОВАНИ ІМІГРАНТИ.

Є собі в Великій Британії такий Артур, Віліям, Петрик, Альберт, Дюк оф Коинот (тоб-то по нашому — князь Коиноту), третий син королеви Вікторії, ожениний з німецькою прусською принцесою Луїзою, Маргаретою, що через кілька років (від 1911) був генеральним губернатором, тоб-то заступником короля в Канаді. І хоч він живе собі тепер в Великій Британії, а все таки, як видно, йому лежить на серцю добро Канади, бо журитьсь її імміграційним справами.

В своїй промові, виходячи передминулого вівторка до річних зборів "Товариства Яворового Листка" в Лондоні, яке старється достарчувати англійських учителів західним провінціям Канади, той князь ось як висловився про іммігрантів, що прибувають до Канади:

"Я часто жалував, що таке велике число чужинців з славянських і східно-європейських країв емігрує до Канади. Що ми бажали-б мати в західній Канаді, то Англіїці, Норвежці і Шведе, які є найкращими іммігрантами і, прибуваючи з цивілізованих країв, вони привносять до наших звичаїв."

Ми не знаємо причин, чому князь Коиноту з таким особливим упереженням віднісся до славянських іммігрантів. І не зважаючи на те, що з славянських іммігрантів в Канаді найбільше число українців, нам цілкомовно байдуже, чи він, або інший князь уважатиме нас за нецивілізованих або цивілізованих. Нам від цього ні тепліше ні холодніше не буде. Але раді-б ми, щоб князь Великої Британії не пхалися аж сюди в справи, які до них не належать.

Пропанда князь Коиноту має на цілі викликання поріжненія між робітниками та фермерами Канади. Ви Англіїці, Норвежці і Шведе, мовляв, люде цивілізовані, то як же вам братитися з тими нецивілізованими Славянами, яким взагалі не слід-би давати місця в Канаді. Це не що інше, як підсучування і так вкорінення, особливо у Англіїці, навіть серед робітників і фермерів, зарозумілості на свою принадлежність до великої-британійської імперії, фальшивого почуття вишности над співгромадянами інших національностей, не сіва роздору, який потрібний в інтересах пануючої класи і князів, але не для трудових мас.

Якщо цивілізацію даного народу міряють кількістю князів, князів, графів, графинь, баронів, баронес, лордів, серів і всяких там інших титулованих шеробів, то ми охотно зрікаємось претенсією до нїєї. Ми віримо, що трудові маси таких "цивілізованих країв" теж не жалді-б, коли побудились цих признаків цивілізації. А вже, що до Канади, то це країна, в якій трудові маси, не зважаючи на національні ріжницї, не дбають в кого в Європі було більше титулованих шеробів і не хочуть, щоб такі множились в Канаді. А цивілізації в Канаді протоптували шлях на непродуктивних лісових безвістях і мочарах та встелювали його своїми кістками не менше, як що не більше від інших іммігрантів, саме оці наші іммігранти, з "нецивілізованих" славянських країв. Про це не слід і самому князеві Коиноту забувати.

Ми зовсім погоджуємося з заявою посла Френка Кегила, зробленою в домініальному парламенті з приводу цих висловів князя Коиноту, що імміграція до Канади, це канадійська справа, в яку британські державні мужи не повинні втручатися. Нехай краще вони там пильнують своєї цивілізації, з якою мабуть не зовсім то добре, коли врешті самим князям приходиться вести пропаганду задля її охорони.

СУД НАД ЕПІСКОПОМ БРАВНОМ ЗА ЄРЕСЬ.

В Клівленді почався 27. мая ц. р. перший в Зауч. Державах, і перший від часів реформації суд за єресь. Судять старенького, 69-літнього, сиволовогого єпископа протестанської єпископальної церкви Віліяма Монтгомера Бравна, автора широко нині відомої книжки "Комунізм і християнізм" і іменно за думки висловлені в цій книжці.

Суд відбувається в катедрі єпископальної церкви, яку заповнила ріжноманітна публіка: попи ріжних церков — єпископальні, католицькі, баптистські, методистські і ин., рабини, теолоґи, комуністи, соціялісти робітники й інтелігенція, мушні й жіноки. Бо суд цей небувалий в новітніх часах, що напаче середовищем з його інквізицією, викликав скрізь величезне заінтересування.

Судді, це девять єпископів протестантської єпископальної церкви. Сидять вони убрані в свої єпископські ризи під статуєю Христа, а попереду них, при довгому столі, сидить обжалований єпископ Бравн з своїми адвокатами, а також адвокати оскаржуючої сторони. Позаді повно по-береги публіки.

Оскарження проти єпископа Бравна влючає 23 винятки з його книжки "Комунізм і християнізм", які містять в собі "єресь". В них висловлені такі погляди єпископа Бравна, як наприклад, що він більше не вірить в істнування свідомого себе персонального бога, що біблійне оповідання про істнування Ісуса Христа як бога-чоловіка, це вигадка, що оповідання про сотворення світа богом в шістьох днях, це така-ж сама вигадка і т. п.

Єпископ Бравн основує свою оборону на двох головних засах: 1) що цей суд з 9-ох єпископів на основі канонічного права не може судити і засуджувати його, як єпископа не сповнюючого вже своїх чинностей, і 2) що його думки, які ріжняться від релігійних доктрин, є просто символічним а не буквальним толкованням святого писма. Він опирається на тому, що жадний єпископ ані єпископи протестантської єпископальної церкви не мають права накідати свої погляди або доктрини нішому єпископові, бо іза цього церква Англії відірвалася від Риму. Що-ж до його поглядів на біблійні оповідання, то він ці оповідання бере в символічному розумінню так само, як казки Езопа.

Щоб витягнути суддів на чисту воду, єпископ Бравн домагється, щоб вони означили виразно нинішні доктрини їхньої церкви. Він домагється, щоб цей суд завізав 125 єпископів протестантської єпископальної церкви, або-ж, коли це неможливо, то щоб вони письменно відповіли на виготовлений ним kwestіонар, що має 408 таких питань, як:

"Чи ви вірите, що бог сотворив світ в шістьох днях а, се-мого спочив?"

"Що Ева сотворена з ребра Адама, підчас коли він спав?"

"Що вул говорив до Еви про заборонений овоч?"

"Що Адам жив 930 років, а Метусала 969?"

"Що бог сказав Ноеві, аби він збудував ковчег?"

"Що тільки Ной і ті, що з ним були, осталися по потопі?"

"Що в Ноя були три сини і з них розплодилися люде по цілій землі?"

"Що бог ів, як Авраам поклав йому масло, молоко і приготовлене теля?"

"Що жєна Лота, оглянувшись, стала стовпом соли?"

"Що, коли Мойсей простягнув свою руку, то бог потопив Єгипти?"

"Що бог заставив Балаамову ослалицю говорити?"

"Що Христос є в повнім того слова значінню і тісносно сином бога?"

"Що Христос ходив по воді?"

"Що Христос перемінив воду в вино?" і т. д.

"Коли ми зможемо докзати, що й інші образовані церквоні слуги також не вірять, що ці річи буквально діались, — заявив єпископ Бравн — тоді моя справа відпаде, або-ж значна більшість єпископів цієї церкви мусить також бути суджена за єресь. Якщо факт, що я уважаю Христа символом, а не дійсним живим створінням, є єресь, то в такому разі всі єпископи і провідники церкви за останніх 100 літ є такими-ж єретиками, бо ніхто з них не визнає святого писма буквально?"

Єпископ Бравн і його головний адвокат Джозеф В. Шартс дуже уміло ведуть оборону по знаменитій позиції, яку займає сміливий старенький "єретик". Вони намагаються приневолюти суддів-єпископів отверто висловити, чи вони вірять в нинішніх часах в біблійні казки, чи в досліди науки і яка їхня нинішня дефініція єресь? Вони поставили справу рубом: наука або релігійний дурман. Якщо ця полівська модерна інквізиція схоче засудити єпископа Бравна, тоб-то схоче видати присуд проти науки, то вона засудить свою власну церкву.

На правдоподібний випадок рішення цієї справи в некористь єпископа Бравна, він наміряє вдатися з ньюдо до цивільного суду, де він надіється мати, кращу нагоду звести успішну боротьбу з церковними гілокритями і заставити їх виразно заявитися, як вони відносяться до всіх тих наук, яких нині вчать дітей у публичних школах. Вісаїд цього суду на всякий випадок матиме неабияке значіння для християнської релігії, якщо єпископові Бравнові вдасться провести свої плани.

Пому-ж, чому сїмюмо стариков, що став в обороні правди, як великий новітній "єретик", якого гаслом є: "прогнання богів з небес а капіталістів з землі", не розходиться о нічо інше, як тільки про боротьбу за правду внутрі церкви. Зробити йому не можуть більш нічого, як тільки позбавити єпископського і священничого чину та виключити з церкви. Але єпископ Бравн прекрасно знає, що на зовні він тій церкві не буде страшний, і через те добровільно з нїєї не вступиться, ані не дасть себе легко усунути.

Єпископ Бравн відомий нині серед широких робітничих кругів в Америці, як один з тих дуже нечислених у всіх часах церковних достойників, що послідовно борються з неправдою не тільки в церкві але й у суспільному життю. Відколи зрозумів класовий характер суспільства і боротьбу визискуваних проти визискувачів, він отверто став по стороні перших і рішив останки своїх сіди і життя присвятити на службу визвольній боротьбі трудових мас. Не ради особистих інтересів пішов він до робітників, бо чоловік він заможний, а тільки тому, щоб відплатитись, як він каже, за ту кривду, яку й він колись неспівомо робив їм, будучи одним із тих, що допомагали держати робочий люд в темноті і покорі. Майно добує теж від трудових мас, він повертає тепер на допомогу їхній боротьбі проти капіталізму. Він допомагає комуністам в їхньому процесі і нині допомагає комуністичному рухові при кожній нагоді.

Нині цей на старість напервний єпископ-комуніст стає перед попівським судом як відсудний, а закінчить його як обжаловувачий і суддя. І суд цей небувалий, ми віримо, буде останнім судом за єресь.

ДЕМОКРАТИЗМ В ЧЕХОСЛОВАЦЬКІЙ РЕПУБЛІЦІ.

В "демократичному" парламенті молоді демократичної чехословацької републики стався великий скандал. Послав Підкарпатської України, яких вислав до братньої "демократії", аби розповісти їй во правду, робочий люд Підкарпаття, недопущено до першого декларативного слова. Це нечувана річ в практиці парламентарного життя європейських країв. Це право декларативної промови кожної приходючої до парламенту групи, завжди являлось основним правом і основним пактом парламентарного кодексу. І от чеська урядова капіталістично-соціял-патріотична коаліція відмовила послам Підкарпатської України в цьому праві лише тому, що селяне і робітники Підкарпаття вислали до пражського парламенту комуністів. Це викликало величезне обурення не лише в комуністичній фракції парламенту, але й в найширших колах населення. Комуністична фракція парламенту подала в цій справі інтерпеляцію.

Лиш при нагоді, взявши слово в черговій справі, мусіли підкарпатські послы вигодосити свою декларацію. Іх становище, як послів парламенту від підкарпатських селян і робітників таке: Підкарпаття приєднане до Чехословацького Сен-Жерменського угодоу, як автономна частина. Додатковим законом з 1920 р. 21 — 11. ч. 121., § 3, Чехословацька сформувала висновки, що впливають на цього стану автономного приєднання. Але на ділі нема й тієї якоїсь автономії. Панує безконтрольно чеська жандарме-

рія й чиновництво. Нема й тімені якихось там форми самоврядування. Наче нарочито підтримується якийсь хаос для того, щоби грабувати цю країну. Найбільший злочин — це наведення країни жандармами, адміністраторами і хижаками експлоататорами. Вивалення поміщицьких маєтків було зроблено так, як цього бажало буржуазія. Власне кажучи, це вивалення було "дипломатичним".

Ошасливили наш народ урядовою системою, яка очевидно відповілає чеській буржуазії і є в цілковитій протилежності до інтересів підкарпатського населення. Замість автономії, дістали ми абсолютну, замість союму — військовий диктатуру.

Урядовці цілком відчужені від народу. Вищі урядовці являються безпосередніми співробітниками капіталістів, що визискують і нищать країну. Дикунська політика виявляється особливо в справі про підданство. Адміністрація і вища влада що справу так скомбінували, що більше 50,000 громадян не є громадянами — правними підданями краю і по першому бажанню жандармів можуть бути виключені з країни. Це робиться для того, аби цю робітничу масу завжди тримати в своїх руках і стримувати її революційної настрої.

Що ж до відношення до них самих, як послів підкарпатських селян і робітників, то нехай чеські пани не забувають, що таке поводження не забудеться підкарпатським народом.

Безземельність і безробіття є наслідком чеської політики на Підкарпатській Україні. Тому очі селянина і робітника дивляться в бік братів в радянських републиках.

Підкарпатські послы вимагають негайної зміни політики на Підкарпатті на основах автономії краю і задоволення потреб безземельного підкарпатського селянства і робітництва. Що ж до відношення до них самих, як послів підкарпатських селян і робітників, то нехай чеські пани не забувають, що таке поводження не забудеться підкарпатським народом.

ТРОЦЬКИЙ ПРО РЕОРГАНІЗАЦІЮ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

(Основні тези доповіді т. Троцького 7. травня 1924.)

ЗАКОНИ КЛАСОВОЇ БОРЬБИ І МЕТОДИ СУЧАСНОЇ ВІЙНИ.

Класова боротьба на певній стадії розвитку переходить у горожанську війну. З цього моменту вступає в свої права військова справа, як мистецтво. Війна між класами уявляє з себе з одного боку окремих випадок класової боротьби, а з другого боку окремих випадок війни. Щоб керувати горожанською війною, щоб свідомо брати в ній участь, або використовувати її, необхідно знати: 1) закони класової боротьби й 2) методи сучасної війни. Ці дві великі галузі людського знання й приклад марксистської політики до військової справи перекрещуються і сполучаються в мистецтві горожанської війни.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ АРМІЇ.

Переведення реорганізації армії — це є скорочення й омолодження апарату й уявляє з себе природний етап у розвитку армії. У галузі господарчої ми робимо спробу спертися на більшу самостійність і ініціативу нижчих кілців у військової організації. Вся реформа ще шалніше й гостріше ставить перед нами основне завдання виховання, уточнення й поліпшення кваліфікації й авторитету нижчих штабів командного та господарчого апарату. Без гарного та райового та без гарного командного реформа не дала б того, що нам потрібно. Сюди й будуть скеровані головні зусилля. При плановому господарстві військова промисловість не може не бути складовою частиною загальної промисловости. У цьому розумінні ми зовсім не претендуємо на те, щоб військова промисловість була повернена в рамки військового відомства.

ЄДНІСТЬ ПЛАНУ ВІЙСЬКОВОГО ВІДОМСТВА ТА ВІЙСЬКОВОЇ ПРОМИСЛОВИСТОЇ. Мусить бути встановлений раз на завжди цілісний зв'язок між роботою військового відомства та військовою промисловістю. Цей зв'язок повинен полягати перш за все у єдності плану. Перевага наших можливих ворогів, беручи на увагу і їхні опікуны, у відношенні військової промисловости, очевидно й безперечно. Але наші проблеми можна вирівняти спочатку частково а потім і сповна завдяки тому, що в нас промисловість належить одному й тому самому власникові — державі.

Це дасть нам змогу таких широких планових комбінацій мирної та військової промисловости, які цілком недоступні урядам капіталістичних країн. Тут ще сила роботи. У нас тепер на порядку денному стоїть справа про військову хемію й головним чином, хемію отруйних газів. Мова мовиться про утворення або підтримку та розвиток мережі хемічних лабораторій, про відродження або поширення хемічних заводів з таким розрахунком, щоб вони приготували продукти подібні тим, які потрібні для військової хемії.

Безземельність і безробіття є наслідком чеської політики на Підкарпатській Україні. Тому очі селянина і робітника дивляться в бік братів в радянських републиках. Підкарпатські послы вимагають негайної зміни політики на Підкарпатті на основах автономії краю і задоволення потреб безземельного підкарпатського селянства і робітництва.

Що ж до відношення до них самих, як послів підкарпатських селян і робітників, то нехай чеські пани не забувають, що таке поводження не забудеться підкарпатським народом.

Безземельність і безробіття є наслідком чеської політики на Підкарпатській Україні. Тому очі селянина і робітника дивляться в бік братів в радянських републиках. Підкарпатські послы вимагають негайної зміни політики на Підкарпатті на основах автономії краю і задоволення потреб безземельного підкарпатського селянства і робітництва.

Що ж до відношення до них самих, як послів підкарпатських селян і робітників, то нехай чеські пани не забувають, що таке поводження не забудеться підкарпатським народом.

Безземельність і безробіття є наслідком чеської політики на Підкарпатській Україні. Тому очі селянина і робітника дивляться в бік братів в радянських републиках. Підкарпатські послы вимагають негайної зміни політики на Підкарпатті на основах автономії краю і задоволення потреб безземельного підкарпатського селянства і робітництва.

Що ж до відношення до них самих, як послів підкарпатських селян і робітників, то нехай чеські пани не забувають, що таке поводження не забудеться підкарпатським народом.

Безземельність і безробіття є наслідком чеської політики на Підкарпатській Україні. Тому очі селянина і робітника дивляться в бік братів в радянських републиках. Підкарпатські послы вимагають негайної зміни політики на Підкарпатті на основах автономії краю і задоволення потреб безземельного підкарпатського селянства і робітництва.

Що ж до відношення до них самих, як послів підкарпатських селян і робітників, то нехай чеські пани не забувають, що таке поводження не забудеться підкарпатським народом.

Безземельність і безробіття є наслідком чеської політики на Підкарпатській Україні. Тому очі селянина і робітника дивляться в бік братів в радянських републиках. Підкарпатські послы вимагають негайної зміни політики на Підкарпатті на основах автономії краю і задоволення потреб безземельного підкарпатського селянства і робітництва.

Що ж до відношення до них самих, як послів підкарпатських селян і робітників, то нехай чеські пани не забувають, що таке поводження не забудеться підкарпатським народом.

Безземельність і безробіття є наслідком чеської політики на Підкарпатській Україні. Тому очі селянина і робітника дивляться в бік братів в радянських републиках. Підкарпатські послы вимагають негайної зміни політики на Підкарпатті на основах автономії краю і задоволення потреб безземельного підкарпатського селянства і робітництва.

на з питанням: "А що я найду в нього корисного, як гарматчик, або як летун"... Питання мусить бути таке: "Чому Ленін у даних умовах робив або наказував робити те-то й те". Як що я, це зрозумію, то думаю моя справа ширшою й більш еластичною. Я збогачую не якою небув рецептурою, а збільшенням вмінням розібратися в конкретних умовах. Таке вміння потрібне й законодавцю, й хазяйственику, й гарматчику, й летуну. Отже, вивчайте Леніна!

НОВА "РОБІТНИЦЯ"

Вже знову появилася цове число "Робітниця". Говорити багато про него годі, бо треба-би писати цілу статтю. Але на кожне число українське робітництво жде нетерпеливо і ми коротко згадаємо про багату зміст найновішого числа, щоби дати про него чутку.

Окладнику "Робітниця" прикрашує гарний, хоч сумний і правдивий образок: "Наші гаразди". Похилена бідна матір годувє ще бідишню дитинку, а кругом злидні, наші щоденні злидні...

Перші статті дуже цікаві і обговорюють рідні нам та пекучі справи.

Літературний розділ багатий на чудові поезії, легкі а глибокі своїм змістом короткі нариси Олександра Неверова і прекрасне оповідання В. Стефанюка: "Камінний хрест". Читачи це оповідання, кожний з нас бачить дуже вірну фотографію життя наших бідних селян в Галичині, що перескажі релігійності, запиті з журби горілки, продають останній доробок і їдуть в далеку Канаду за — щастям. Оповідання це можна читати дватри рази і все воно цікаве та нове.

Стаття в осьми роковини Івана Франка коротко і приступно розкаже-нам життєпис Великого Каміняра. В популярно-науковому розділі маємо окрім продовження про будову нашого тіла і курс української граматики, також дуже цікаві статті "Робітниця і релігія" та "Як-і чим писали люди давніше". "Всячина" подає дуже цікаві новинки з цілого світа, а "Питочка Сторінка" має дописи з ріжних місцевостей Канади.

В цьому числі вперше появляється розділ: "Лікарські поради", з якого кожна робітниця і робітник можуть також багато скористати.

З ілюстрацій є портрет Івана Франка, Василя Стефанюка і підвищеної в турмі польськими-офіцерами діяльної робітничі т-ки П. Машейовської. Окрім цього є гарні та повчачі ілюстрації в науковому розділі.

І це число повинно розійтися як найширше так між робітниками й фермерами, як і між робітниками й фермерами. Це число "Робітниця" має 32 сторінки й ціна його 10 центів і ніхто не пожадує, як купити його.

Тому — не пропусчайте нагоди! Постарайте собі це число, бо інакше самі собі пошкодите — пропустите корисний-науковий матеріал. Купуйте й заохочуйте других купувати!

ЗАБОРОНА УКРАЇНСЬКОЇ ПІ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ В БЕСАРАБІЇ.

Румунський уряд продовжує насильно румунізацію Бесарабії. Міністерство віросповідання заборонило вживати російської й української мови по бесарабських церквах.

Міністерство фінансів дало наказ знйти всі висіски російською та українською мовами. Режлями та оголошення дозволяються тільки на румунській мові.

Командуючий бесарабським військовим округом наказав по всіх бесарабських містах знйти старі дощечки з назвою вулиць на російській мові.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Карель. Прага, 29—IV—24 р.

Сторінка Укр. Секції Ком. Партії Канади.

ПРО ТРЕЙД-ЮНІЙНИЙ РУХ.

Трейд-юнійна нездатність.

Робітничі юнії існують від найдавніших часів. Святиня Соломонова була ділом юнії. Могуца Римська Держава упала лише тому, що тодішня промислова бюрократія, яка становила тільки 2% населення, в своїй захланності пожегала всі багатства цілої простори імперії, загнана робітництво в ярмо рабства. До цього самого промислу і юнії держави будували і до дуже скорим кроком. В середніх віках робітничі жили і працювали дома, де кожний особий промисел здавав особню секцію (дільницю) тодішнього міста. Юнії були знаві, як цехи, де входили роботодавці і робітники, майстри і челядьники. В тих часах роботодавці були нічим инше, як робітники, які самі працювали та наймали не більше як кількох робітників та челядьників. Модерні ремісничі юнії, це продукт капіталізму. Підчас коли працюючі стали багаті, а число їхніх працівників збільшилось, почали чимраз дупе виявлятися протиріччя їхніх інтересів. Тут же робітники побачили, що їхні інтереси були зовсім протинні інтересам роботодавців. Тоді вони виступили з цехових організацій (цехів) і збудували свою власну організацію.

В наших часах в робітничому руху подибує те, наскільки технічних та аграрних людей, це старався вмонти в робітничтво спільність їхніх інтересів з інтересами капіталістів. Однак зріст багатства та сили до послуг капіталу, та їхній упертий гніт праці, дають нам ясний доказ, що таке твердження це очевидна лаж, спрямована на робітників з розумом, щоб цим збалансувати їхню орієнтацію, та удержати їх і на далі в міждних шпонах пануючої класи.

Ремісничі юнії була початком робітничих організацій. Коли юніонізм був це молодий, тоді не було такої індустрії, яку ми бачимо нині, а про індустріальний трест тоді нікому і не спало. Робітні були малі і далеко від себе віддалені, а кожна з них намінала тільки одного рода ремісників. Робітники, які працювали в однім якімсь промислі, маючи спільні собі інтереси, мусіли скорше чи пініше уклавати юнії для охорони цих інтересів. Отже, як бачимо, ремісничі юнії виникли з конкретних економічних потреб ремісників, перед уходом своїх інтересів, перед уходом роботодавців.

Робітники побачили, що коли частина робітників якоїсь робітні відмовляється іти до праці, тоді її властитель має не троха клопоту, заки на їхні місця знайде других. З того їм прийшло на думку, що коли-б так всі робітники відмовились від праці, тоді властитель знайшовся би в дуже скрутному положенні, а до того коли-б ці робітники зібравлись вкругом цієї робітні, та старались переловити тих, що хотіли-б зайняти їхні місця, тоді властитель мав би досить труднощів пустити робітню в рух, а в міжчасі може потерпіти велику страту, а то і цілий його завод може унасти. Так повстало найважливіше економічне оружжя, і можливо найкраще, яке пролетаріят протягом століть попрацював винайти — *страйк*.

Страйк є однією вартісною оружжя, яке робітництво має до своєї розпорядженості в повсякденній боротьбі проти лютих атаків працедавців та для поліпшення свого існування. Однак в ході дальшої дискусії, ми побачимо, що робітництво не використовує як слід цю могутню зброю.

Трейд-юнії остали позаді.

Трейд-юнії могли тільки так довог амагатися з працедавцями, доки індустрія заходилась в своїй примітивній стані, а її властительі були ще слабкі і не з'організовані. Однак їхнє багатство почало поступенно збільшуватись, капітал почав скоро нагромаджуватись, а їхні фабрики перетворювались в чимраз більші індустріальні тіла, даючи цим початок великим трестам, які в нинішній час ридять цілим індустріальним життям. Зразу вони формували свої особні організації для кожної особної індустрії, які в дійсності були ще слабкі і не з'організовані. Однак їхнє багатство почало поступенно збільшуватись, капітал почав скоро нагромаджуватись, а їхні фабрики перетворювались в чимраз більші індустріальні тіла, даючи цим початок великим трестам, які в нинішній час ридять цілим індустріальним життям. Зразу вони формували свої особні організації для кожної особної індустрії, які в дійсності були ще слабкі і не з'організовані. Однак їхнє багатство почало поступенно збільшуватись, капітал почав скоро нагромаджуватись, а їхні фабрики перетворювались в чимраз більші індустріальні тіла, даючи цим початок великим трестам, які в нинішній час ридять цілим індустріальним життям.

В короткім часі цілий вигляд індустрії зовсім змінився. Примітивні робітні замінились в великі індустріальні фабрики, а їхні поодинокі властительі, в могутні корпоратії. І ці власні корпоратії зі своїм казначичним капіталом стали пануючою ситуацією. Вони диктують ціни на продукти, платню робітникам та свою волю провінціальному та домініальному правительству. Що-ж робітничі провідники в той час, як індустріальні вожди не револуційні всі ці комбінації? Брали свої грібні платні, до чого вони опалились надвичайно адбіти, та шльмували своїх теплячих посол.

Такі алармуючі зміни в індустріальній перебудові ясно доказували, що таких-же самих

аміні потрібно кончею і в робітничих юніях. Рух, це життя. Одиниці або інституція, яка не рухається, замирає. Американський робітничий рух не змінився до той степені, щоб поступити разом з розвитком індустрії, і тому він є засуджений на цілковиту загалду, хіба що властитель його якийськорше розбудує з цього задержанія та оспалості. Він був сформований до боротьби з примітивним промисловим капіталізмом. Нині він стоїть перед могутнім, модерним індустріальним капіталізмом, перед котрим його перестаріла тактика розлітається як пірпа в вітрі.

Щоб устояти перед машиновим кірсом, треба і собі його мати, а-то ще і дурний, як хочемо виграти битву. Тільки ідіот званився-б ставати з думкою і стрілою супроти модерного, машинового кірса. Помимо того наші робітничі генерали до нині пхають свої примітивні, трейд-юнійнні батальйони проти модерних індустріальних машинових кірсів капіталу, а як наслідки такої божевільної боротьби, маємо численні невдачі, програми страйків, знижки платні, та загальний панічний відступ перед наступаючим, зажерлим капіталом. Така вузколюбність, та очевидна зрада робітництва, не має собі порівняння в історії. Коли-б наші робітничі провідники мали хоч маленьку частину той енергії та мужності, що мають провідники капіталу, то ми були-б в силі в найгіршім разі провадити хоч бодай оборонну боротьбу. Нинішні пропозиції до поліпшення нашого трейд-юнійного руху або хочби про те, чи не першій форма організації відповідна обставинам, не доводилось нам чути від бездушних юнійних провідників. Це вповні доказує, що цей примітивний юніонізм є зовсім поза часом і що він мусить бути замінений сильнішою формою організації, яка-б опиралась на індустріальний підставі. Це доказує нам гіркий досвід. На всякий випадок європейський робітничий рух, помимо численних невдач, далеко випередив американський. Він є більше поступовий, має багато більше членства, має більше контролю над фабриками, признає факт економічної своєї підстави, а не якусь там секцію (часту) людей, що стараються за поміччю дрібних, нуждених реформ, поліпшити свої обставини. Він признає заострену класову боротьбу, де робітничі класи борються проти сильної класи власників, яка старается зазізнати п'ятою здавити всякий найменший прояв життя робітництва.

Чому наші юнії слабкі?

Коли ми хочемо винайти причину, чому американський робітничий рух такій слабій та реакційній, то перше всею нам треба знати, що властиво робітничий рух поступовий. Хто це ті, що вічно бунтуються проти старих пережитих інституцій? Та вже-ж ніхто инший як "бунтівники". Це той невтомний живчик, що все і всюди старається вліпті в робітництво, щоб вже раз занехати ідеї XIX століття та приновитись до нових, сучасних; це ті, що всіми силами хотять зняти всімущину, яка стоїть на шляху до нашого поступу, та що ми-б тільки тому держимось, що вже до них звикли, ажались з ними.

Ніде мабуть не є революційної такою небезпечною для старих тьмавих ідей, як в трейд-юніях. Юнії, це їхня точка опору, де стрінувшись з практичною проблемою, вони шукають виходу за поміччю найкращих метод.

Коли-ж поступовий, радикальний елемент лишає юнію та іде, як то кажуть "самопас", тоді ми можемо дуже легко сказати, що станеться. Страшні віру в поступ, він завертається назад до старих ідей і страє в них. Це що сталося з американським робітничим рухом. А сталося воно ось як.

Тринадцять літ тому назад радикальні елементи були той думки, що вони могли-б зробити крадий поступ, відірвавшись від старих юній, а формуючи нові юнії, з радикальною програмою. Революційний елемент, на чолі а Д. ДеЛіоном, який не був зовсім робітником а професором, відлучився і сформували на свою руку т. зв. "Соціалістичний Робітничо-Ремісничий Союз", який мав-би бути найдоконанішим робітничим тілом, та мав-би відповідати всім вимогам соціальної революції. Теорія була знаменита, з відгомном того, що не можна було здобути членів. Ці юнії виступили з юній, всякий поступ в юніях зовсім зампер. І за 30 літ ми не поступили ані на палець. По других краях робітничий поступ пає з ходом часу. Іхні революційери разом з ними в юніях. Тільки тут вони їх опустели, полишаючи все в руках класи реакційних провідників.

ДеЛіон і його послідовники відобули звідкіль теорію, що юнії були неспособні до звичайних правил еволюції. Вони врили, що юнії ніколи не-аможли змінити свої програми і конституції. Поступаючи після

цей теорії, вони піддали крик за новою книєю, до якої окрім їх самих, ніхто більше не вступав. Вся їхня радикальна енергія знищилась через неарійний розум дитячого професора, — енергія, яку можна було-б з'ужити до зрелого інтелекту і перебудовання старих юній.

Утопійний дуалізм.

Багато таких і подібних спроб роблено, щоб відшукати цілий робітничий рух, як реакційний, а почати з нової зовсім організації.

Це мало дуже поганий ефект на робітничий рух взагалі, ефект ведучий до загалди. Це відтягнуло радикальний елемент зі старих трейд-юній, де їх було так дуже потрібно, щоб перепокинути капіталістичним наукам реакційних провідників, та піддати сили розвиваючомуся радикальному духу поміж робітництвом. Відтягнути цей бовий елемент з юній, означало те саме, що відібрати від автомобіля запальники. Консервативні провідники гішались з таких радикальних заповідей. Вони були дуже раді, що позбулись тих, що їм все гаділи в руки та осуджували їхні злодійські вчинки; тепер станеться все після їхніх бажань.

І з тим, що ми бачимо нині, робітничий рух страшенно дезморалізований так, що не можна навіть поставити оборону проти звірських атаків індустріального капіталізму.

Наше теперішнє т. зв. робітничі провідництво є наскрізь капіталістичне і тому, розуміється, не може спромочитися на боротьбу з капіталізмом. Воно не може повстати ніяких серйозних кроків проти капіталістів, які-б мали хоч тронки соціалістичної закраски. Воно залиється до капіталістів, де тільки ці останні виявляють до цього охоту.

Коли капіталізм стане сильній і могутній, тоді копас їх від себе. Викопані великими капіталістами, вони чимчикують тоді до Вашингтону на конгрес, та починають там своє заліччя. Партії Праці вони не признають, бо це було-б протиполітистичним актом. Вони не можуть згодитися на зміну форми організації, яка-б відповідала індустріальним обставинам, бо це вже заносить радикалізм. Вони, ввернувшись вигідно в своїх магяньких кірсах, потішаються тим, що, мовляв, "великі вигнали нас, однак є ще менші, які готові нам дати заняття. А так довог, як вони існують, наші місця для нас забезпечені. Ми гримамось свого!"

Невдачі трейд-юніонізму.

Тепер приглянемось, чи це в дійсності правда.

Пока залізничорозніжні компанії тут нема більше корпоратії, які-б мали юнійні умови (агріменти), як також не дуже велике число малих. Всі великі корпоратії відкинули юнію зовсім, а ті не могли спромочити, щоб виробити відповідне число людей в зацілку, які-б могли зробити бодай маленькій частій в даній індустрії. Ми бачимо, що зовсім не можливо прийти до спільного порозуміння поміж ріжними юніями в да-

ній фабриці або зробити отверту кампанію за членством. Тут забагато юній, а замало юніонізму.

Страйки прогреса майже за кожним разом а браку юнійної підтримки. Страйкують тільки поодинокі юнії. Другі працюють, а в результаті маємо загалду страйку. І в дійсності в нинішніх часах число виграних страйків таке мале, що здається, коли-б загал юніоністів знав, то певно всякий згодився-би терпіти всякі знижки платні, як програвати страйк а опісля відчувати те пониження побідженого. Однак вони повинні бачити слабкість своїх крефкюній, які треба розрухати, щоб ваялись до своїх поліпшень. Провідники зовсім не відчувають ані не терплять від програвання страйків. Вони нічим не ризикують.

Виграна поодиноких страйків належить до минулого. Навіть там, де кілька юній разом страйкують, то і тоді страйк не вдається, хіба що ціла дана індустрія (корпоратія) цілковито була-б спаралізована. Це доказав недавній страйк залізничорозніжних провідників. Тут вийшли на страйк сім юній і цілий механічний департамент всієї залізної дороги був аангажований у страйку. Параліж був очевидно цілковитий, однак поади все таки курсували, як і попередно, аж доки все не почало нищитись та розлітатись з браку направи. Поадова служба (трекмени, клерки, телеграфісти і прочі) працювала як і попередно. Компанії побудували бараки і понабрали скебів. Декотрі з них поробили угоди зі страйкерами, однак іде робітників не дістали того, за що страйкували. Інші компанії відмовились зовсім від якоїсьбудь угоди, а просто з'їгнували цілий страйк, як щось не існуюче і нікому не шкідливе.

Страйк цей потерпів дуже гірку невдачу і то не з браку солідарності страйкерів. Вони стояли вірно і плече в плече стрінули могутчих своїх противників, як компанії так і правительств Злуч. Держав, які наважались розгромити страйк своїми "культурними" індустріями!

Шпавовий страйк провалявся з браку юнійної підтримки. Його розбили ці девять юній, які остали по стороні компанії.

Коли-б ці юнії мали дійсний юнійний дух, — один за всіх а всі за одного, — вони були-б вийшли разом зі своїми товаришами і був-би виграний найбільший страйк в історії в двадцять чотирох годинах.

Сентимент за страйком був сильний. Всі були в повній симпатії зі своїми товаришами на страйку. Вони знали, що шпавовики боролись за долю всіх залізничорозніжників, що програвання страйку це буде втрата для них, так само як і для страйкуючих; що компанія, побивши шпавовиків нині, візьмуться до них завтра. Однак вони не могли підприняти ніякої акції. Вони належали до дев'яток осібних юній, з дев'яткою осібними гуртками реакційних капіталістичних наймитів, які не признавали і ніколи не признають симпатичного страйку. Струя симпатич-

ної акції аїстала придушена і робітники були примушені о-статі при роботі і свідомо помагати покортати своїх товаришів, кооперувати зі скебамі. Це знова ясний доказ, що "за багато юній, а за мало юніонізму", а додатком, "за багато провідників, а за мало проводу!"

Ця сума історія страйку шпавовиків вивеносе досить докладно роль нашого перестарілого трейд-юнійного руху та з'ясове його врождену слабкість. Залізничорозніжні "організовані в кожнім департаменті, від секційних робітників аж до машиністів та клерків. Тому власне, нічо не було на перешкоді до загального симпатичного страйку, як що було-б менше таких окремих юній Шпавовиків ріжних заняття, і тільки-ж саме юнії. — Чому-ж-ж аж шпавовиків?

Залізничорозніжне підприємство в такій спосіб не організоване. Воно має одну організацію, з одним центром, одним управителем, а всі департаменти, це тільки немов-би надточені руки, які сягають з того центра і завжди стоять з ним в тісній зв'язці. Це і є дієва організація. Маючи таку організацію, залізничорозніжні королі можуть дуже вигідно керувати всім рухом і після своєї волі і потреби в кожній хвилі кинути свої сили в бажане місце.

Припустимо, що залізничорозніжне підприємство має особію організацію для кожної дільниці, кожна від інших зовсім незалежна. Тут вже не треба багато надумуватись, щоб предкапати про їхню долю. Ціла система розлетілася-б дуже скоро. Все-ж таки це було-б тільки маленька частинка тих організацій, які ми маємо нині на кожній залізничорозніжній системі. Тут-же маємо ясний і злогічний висновок: *жюнійні і сильні юнії, це необхідна умовність... Це наша діяльність!*

Наші юнії тримаються майже той самої форми, та уживають той-же самої тактики, якої уживали на початку історії. Це нині не приходило до дузких любів юнійних провідників, що як всякі поодинокі ремесла (крефти) злучились під одним дахом і під одною управою а сильну, могутню індустрію, то і їм (цим всім робітникам) треба також зробити те-ж саме.

Шпавова концентрація зроблена для оцадності та зручності і вигоди в продукції. Ця форма акумулює попередню кометіцію поодиноких капіталістів, збільшила контролю ринку, та змінила незвичайно їхню силу над робітництвом. І це все здається не зробило найменшого впливу на наших робітничих провідників, які все ще проважали і продовжають свою примітивну гру на своїх мізерних, однострунних трейд-юніях, не бачучи і не зважаючи, що діється кругом них. Ця кримінальна політика провідників коштує робітництво мільони доларів і мільони годин праці річно, не кажучи вже про втрату золотих нагод до прогресивного руху, які дає кожна робітничая організація для своїх членів. *Платкість трейд-юніонізму була доказана тисячі разів за минулі роки.*

(З Бюра У.С.К.П.К.)

ЖЕРТВИ ПРОЛТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

(Продовження.)

"Такі-ж відомості про росправу за період від Жовтвеної революції до I. Конгресу Комінтерна надходили з відусьль. Буржуазія всіх країн пішла однаковим шляхом, зазначеним їй ще в 1871 р. версальським під час придушення Комуні та по якому йшов впродовж декількох десятків років російський царат. Відугки помсти, злоби, відчувала на собі а Росія, а Україна, а Біла Русь в сутинчях з міжнароднім буржуазним світом. Полонених червоноарміяців без жалю розстрілювали, полоненим комісарам випаювали червоні зірки на тілі, комуністів допитували на тортурах, а в середній Союзу Радянських Республік отруєними розривними кулями намагались позбутися

вождів робітничої класи. Доля царату, який воював мечем і від меча загинув, мусіла нагадувати буржуазії всіх країн її долю. Це її не припало. Вона керувалась виключно страхом і помстою. Лойд Джордж саме в той час, коли відбувався перший Конгрес, писав: "Найбільша небезпека, яку я вбачаю в нинішньому становищі, полягає в тому, що Німеччина зможе дооручити свою долю більшовикам, віддати свої скарби, свої знання, свій блискучий організаційний хист в розпорядження цих фанатиків революціонерів, які зрють про збройне завовання всього світу. Ця небезпека — не порожні слова". Як один з найвидатніших вождів буржуазії, Лойд

Джордж сформував те, що не зовсім ясно усвідомила вся буржуазія та що викликало її злобу та помсту. Геніяльний вожд міжнароднього пролетаріату, не зважаючи на те, що скрізь, за винятком Радянських Республік, пролетаріати ніби то терпіли поразки, спокійно та впевнено сказав в останній промові на першій Конгресі.

"Хай буржуазія всього світу ляже; хай вона вигане, саджає до в'язниць і навіть вбиває спартаківців і більшовиків, це їй більше не допоможе."

"Це тільки дасть більшу освіту масам, вивольить їх від їхніх старих буржуазно-демократичних забобонів і загартує їх у боротьбі. Перемогу пролетарської революції у всьому світі забезпечено. Наближається заснування світової народньої Радянської Республіки".

Організація Комуністичного Інтернаціоналу, об'єднання в єдину партію революційних робітників всього світу, що попередже майбутню загибель буржуазії, викликали нові хвилі таких кривавих з її боку репресій, що голова Комінтерну т. Зіновев під час відкриття другого Конгресу на самому початку примушений був спинитися на втрачати, що їх мав міжнародній пролетаріат. "Впродовж 1919—1920 р., — почав свій скорбний переік вожд Інтернаціоналу, — не було країн, де-б не лилася кров робітників — комуністів і кращих вождів робітничої класи. Досить згадати імена угорських наших друзів, досить згадати товаришів Левіне, Тібора, Самуелі, Гіорґіаса і багатьох інших, які приєдналися до сонму революціонерів, що загинули на початку німецької та російської революцій". Але жертви на цьому не

кінчаються. "Ми згадаємо, — каже далі т. Зіновев, — тих наших товаришів, які в цей час сидять у тюрмах ріжних буржуазних республік. Ми пригадаємо французських наших друзів, т.т. Лоріо, Моната, цілу низку інших товаришів, у в'язничих це перед початком нашого Конгресу. Ми шлемо привітання всім тим численним борцям великої революції, які сидять в німецьких, угорських, французьких, англійських і американських в'язничих".

Шукаючи й не маючи виходу, буржуазія намагалася й далі залити революційний пожежу кровю розстріляних і замучених ними робітників.

"До імен, які вписано за минулі роки до синодику нашої боротьби, — сказав, відкриваючи 3. конгрес, т. Зіновев, — за останній рік прибувало ще чимало інших, таких же славетних. Нещодавно берлін-

ські робітники ховали одного з найкращих своїх провідників — забитого катями німецької буржуазії — тов. Сільта. Нещодавно від рук вбивців загинула група турецьких комуністів на чолі з нашими товаришами Субхі і Спітца. Цими днями латиська буржуазія розстріляла групу наших славних товаришів, із яких найбільш діяльну участь в нашій боротьбі брали товариші Шільф і Беренц. Нещодавно такі-ж розстріли відбулися в Литві. В Італії не минає тижня, щоб наші товариші не втратили когось небузь в боротьбі з наймайними агентами італійського капіталу. В березневі дні в Німеччині загинули сотні кращих німецьких товаришів. Крім забитих, в Німеччині наші товариші втратили в зв'язку з березневими днями сотні людей: 400 душ було засуджено в загальній кількості до 2,000 років тюрми або катор-

ги. Біля 7,000 робітників мучаються в німецьких тюрмах. Ніж порожні тюрми й Угорщині, густо набиті в'язниці Фінляндії. В найдемократичніших буржуазних країнах, як наприклад в Америці, тисячі комуністів позбавлені волі. В Англії багато провідників нашої молодой партії переживають нині ту-ж участь, разом з цілою низкою інших англійських товаришів, що звертались до англійських робітників з промовами про комунізм. В Чехословацькій тюрмі переповнено робітниками, між якими є багато нам відомих передових борців за комунізм в цій країні, як наприклад: Муна, Запотошкий, Затохий, Гула й інші".

Фелікс Ком.
(Далі буде.)
Відновляйте перепалату на "Українські Робітничі Вісти"!

СТОРИНКА УКР. СЕКЦІЇ КОМ. ПАРТІЇ КАНАДИ.

МАСОВЕ ВІЧЕ В ОШАВІ, ОНТ.

Старанням Відділу У.С. К.П.К. в Ошаві, Онт. відбулося тут 18. мая ц. р. масове віче, на котрім виступав тов. Т. з Торонто. Бесіда була огляд теперішніх світових подій і боротьби між робітниками і капіталістами за панування над світом, завоюючи, як робітничий рух шлях до комуністичної партії привня розміри гризати для буржуазії цього світа. Комуністична партія стоїть на передових позиціях боротьби, є однією із партій, котра не зрадила робітництва, а веде його безупинно по рівній дорозі до повної свободи над буржуазією, до повалення капіталістичних держав, до введення на землі комуністичного устрою, де не буде ні панів, ні рабів, лише одна велика прагнуча родина.

Далше бесіда значила, що ідея про визволення поширилась між робітниками, котрі відлучились разом з робітниками утиски і насильство зі сторони капіталістичної класки і стають свідомо до боротьби за краще життя. Тому жінки робітниць повинні вступати в ряди організацій робітниць, освітлюючи, бо лише свідомо борючись з'являється повне у спокій.

В кімні промови бесіда закінчилась робітниками і робітницями гуртувались під червоною прапорою комунізму і спільними силами нанесли смертельний удар ворожому капіталізму, а як буде знищена неправда, тоді настане на землі дійсно щасливе життя, як збудує лише визволений пролетаріат цього світа.

26. мая 1924. Семенов.

СВЯТКУВАННЯ ПЕРШОГО МАЯ В ФОРД СІТІ, ОНТ.

Заходом відділів Стів. У. Р. Д. і Форд Сіті і Вінзор, українського і фінляндського відділів К.П.К., відвідувачам в Форд Сіті робітнице свято Першого Май концертом.

Вже о 7 годі години семі вечером сая була битком набита робітниками, які по такій швидкості прийшли в душних фінляндських приміщеннях, щоб узяти участь в так великій дії свята праці.

Робітники місцевості Форд Сіті і Вінзор знають, що в день першого мая свідомо робітництво всіх країн світа залишає фабрики і заводи, в яких воно віками зарпадоє свої сили, і виходить на вулицю. В день першого мая виходить воно на вулицю, щоб заманіфестувати свою робітничу солідарність і показати капіталістам свою робітничу силу та доклати, що сила робітництва з кожним днем зростає і що панованню їхньому приходить кінець. Але робітництво місцевості Форд Сіті і Вінзор не тільки слідо робітників інших місцевостей, не тільки на вулицю, щоб доклати місцям капіталістам, що і тут робітництво не спить, але пробується, організується і збирає разом усі себе самого і гнет над собою та шукає шляхи до освободження з тієї години. Тут треба зазначити, що в цій місцевості ще до минулого року не було робітничої організації, помімо того, що ця місцевість заселена майже на повноту українськими робітниками. Не було таких людей, які взяли б буну за просвітне діло; як з приходом кількох свідомих товаришів з інших місцевостей засновано Відділ Стів. У. Р. Д. в Форд Сіті, при яким існує також дитча школа.

І свято Першого Мая святковано перший раз в цій місцевості. Свято концертом отворив т. Гаджос вступним словом і відчитанням програми концерту. В програмі входили декламації, пісні, реферати в українській, фінляндській і російській мовах, як рівно відіграно одноквітку "Мандаринки". Аматори виявлялись в своїх ролях як сад, за що публіка нагородила їх олівецьками.

Того ж самого тижня, 3 мая відіграно комедію одноквітку п. в. "Троцка".

В неділю 4 мая по позудні відіграно 63 роковини смерті нашого бора-революціонера і поета людської неволі Тараса Шевченка. Тов. Майданський з вступним коротким промовою повив присутнім тов. Бу Шевченко і за кого він борючись. Тов. Стах вголос реферат про життя і смерть нашого незбутаючого письменника. В своїм рефераті він представив, як Шевченко бідствував в своїх молодих літах і як його гонили від торми до торми майже через ціле

ГОЛОС ВІЩА В ОШАВІ, ОНТ.

Вого життя. З реферату було ясно, що Шевченко був першим борцем, першим українським революціонером.

РОБІТНИЧЕ ВІЧЕ

Гемільтон, Онт.

Заходом відділу У.С. Комуністичної Партії Канади 11. мая відбулося в Гемільтоні промовне віче в справі промови. Створив віче організатор тов. Морос. Предсідателем тов. Тофан. Першим говорив тов. Давидівський, котрий повив присутнім стан всевітнього робітництва, котре стоїть в ладу буржуазії і також про українських "патріотів", що кинуть між робітництвом. Організують вони нову партію "національного" фашизму, котра хоче підтримати українську збанкрутовану інтелігенцію. Говорив він про Радиські Республіки, про їх існування і про події в Східній Галичині та Польщі, де український селянин і робітник стоїть під пятою польської шкати. А це зовсім такі український панам. Далі говорив про місяць май, котрий є місяцем для поширення робітничої преси між робітництвом, збирання передплатників і пресового фонду на "Укр. Роб. Вісти", "У. Ш. Вісти" і "Робітницю", які ширять просвіту між робітництвом і оборонять його перед нападом буржуазії. Повив також, що "Укр. Роб. Вісти" стоїть за робітництвом від самого початку існування аж до цієї пори. А також зивав присутніх, щоб піддержували свою пресу.

На його завіз заохочення присутній пресовий фонд \$10.45. Потім виступив слово тов. Бонячук, котрий повив світові події і положення робітництва, яке буржуазія тримає в темноті аж до цієї пори, доки робітництво і селянство не пізнає, що воно ворог. При допомозі прокладної інтелігенції буржуазія поневоле і не хотіючи селянина і робітника. Селянин і робітник в будній Росії не міг відре звести на своїх плечах того тягару, повив царський трон, нагва буржуазію і взяв в свої руки владу. І також намірує про роботу української інтелігенції, котра тепер приходить до Галичини до Канади лише затуманювати робітництво, щоб зібрати дозарів на свої особисті цілі. "Тож не давайте обманювати", кликав бесіда і зивав присутніх, щоб ставали в робітничі ряди і поборювали темноту, а ширши просвіту між робітниками і фермерами та читали робітничі часописи і робітничу літературу взагалі.

Третій забрав слово тов. Лішак, котрий коротко сказав про всі організації, що є протині робітничі преси і робітничі організації, які кринують вську роботу патріотичних організацій і їхніх провідників. На закінчення зивав присутніх, щоб вступали в робітничі ряди і піддержували робітничі часописи і збирали в маю передплату і пресовий фонд на українські робітничі часописи, а то на "Укр. Роб. Вісти", "У. Ш. Вісти", "Робітницю" і "Воркер".

Дмитро Мензатюк, секр. віча.

МОНТРЕАЛ, Кве.

Дня 27. квітня ц. р. на спільній мітінгу членів українського і російського відділів К.П.К. в Монтреалі, Кве. обговорювало справу т. Батрича (члена українського Відділу) і т. Винокура (члена російського Відділу) в своїх ролях як сад, за що публіка нагородила їх олівецьками.

Повив розслідування справи, наш Відділ прийшли до заключення, що виче згадані товариші не мали нічого спільного з тою справою і тому остою оправдані. Рішено, щоб подати про це до відіма сторінок "Укр. Роб. Вісти" і "Нового Мира" тому, що ця справа тингулась від довшого часу і стала відомою робітництву навіть в міста Монтреалю.

К. Кривенчук, Ю. Варанчик, секретар.

ЗВІТ ВІДДІЛУ У.С. К.П.К. В ТОРОНТО, ОНТ. ЗА ПЕРШИЙ КВАРТАЛ 1924.

За сьмець, лютий і март Відділ У.С. К.П.К. в Торонто, Онт. відбув девять адміністративних мітінгів, чотири масові, три промовні, один протестативний в справі Західної України. Відділ мисий разом з Відділом з Вест Торонто мають ще невіді з рона партійної лекції. Лекції по "Теорії історичного матеріалізму" відбулись шість; лекції з "Початкового курсу політичної економії" чотири. Відділ мав одну дебату на тему "Тактика комуністичної і тактика анархістичної". Відділ розповсюджує робітничу пресу "У.Р.В.", "У.Ш.В.", "Молоді" і "Нашу Правду". Спродано часописів за три місяці на суму \$150.00. При відділі існує вечірня школа. До школи ходять сорок учеників. Предмети науки побирють слідує: українська граматика, географія, рахунки і всевітня історія. Відділ устроє підприємства, з яких доходи відідає на піддержку партійних органів: "У.Р.В." і "Воркер" а також на другі партійні цілі. Відділ чисить 85 добре сточних членів.

Financial report table with columns: Приходи (Income), Рокосоди (Expenses), and Balance (Остается на кінець).

Печатка. Торонто, 23. мая 1924.

НАДІСЛАНО.

ПЕРШИЙ МАЙ В ЗАБОЛОТОВІ І НАША ПРЕСА.

Вісти, що наслідки про святкування Першого Мая в Галичині зокрема в Заболотві, зробили велике враження на кожного свідомого робітника, що походить з тих околиць. Читачи в "Укр. Роб. Вістах" про свято Першого Мая в наших околицях, наших рідних селад, Синтиччинах, признають, як не міг відірватися від сід. Не так з жалю за убитим селянином, як з радостю, що 3000 селян і робітників до околиць сід зібрався в Заболотві на свято працішних — Першого Май.

Не дивлячись на переселення польської жандармерії, яка перерозкодувала селянам дороги до Заболотова, селяне так збиралися, хоч наперед знавди, що їх за не чекає. А це говорить про велику самодістність селян. Лише подумати — селяне в Галичині сиділо вилли на жертву в день Першого Май! А що ми тут, в Канаді, не ми все-такі можемо святкувати це пролетарське свято? Кілько то наших робітників стоїть на хідниках і дивляться на нас своїми незрячими очима як ми демонструємо? І не по більшій часті самі бідаки, на бісцях зинзукають, але покряки раби.

На цімі мітінгах відізнаємо до своїх односельчан з села Тузюкова, Синтичського повіту — де він? Вас є багато по шідній землі? — чи чуєте ви голос наших братів, кров яких ляється там на рідній землі? Певно, що не чуєте, бо не читаете робітничих газет, не читаете "Укр. Роб. Вісти". А коли ви не читаете, то де і колао чого витручуєте ви свій час? По папурах, коло карт, чи коло самогонки? Якщо так, то чи знаєте ви, який злодин повноповоє? Що вам скажуть це за ваші діти колись? Як качну до вас: киньте не погане життя, ставайте в ряди робітничої організації, читайте робітничу газету "Укр. Роб. Вісти", а з неї довідаетесь, як повинен жити робітник і виховувати своїх дітей, з неї довідаетесь про події в старім краю, а навіть про події в власнім селі. Ця газета виходить три рази на тиждень і коштує лише \$4.00 на рік, або 7½ центів на тиждень. А яку велику науку несе вона працюючим за ці малі гроші щепи.

Обов'язком кожного свідомого робітника відізнати свого сусіда і спитати його, чи не читає "Укр. Роб. Вісти". Чи не бреша соромитися йти спеціально в твій сарадо до сусіда. Наші сід агенти не соромляться, але не люблять до кати з рідними справами і чиняться до робітника як шельма смолда. Тож-ж чому ми соромлячись б'зирати в свою газету? А коли ми будемо читати свою газету, ми всі станемо свідомі, організовані, сильні. А коли ми будемо сильні, тоді ми зможемо дати поміч нашим братьям в Галичині, яка буде їм ще дуже потрібна, бо вони не заперештять борючись з польсько-шляхецьким паном. Місяць май кінчиться! Поставіть же себе для праці в користь нашої преси в ці останні дні!

Ф. Мокрій.

ЩЕ ПРО ПЕРШИЙ МАЙ В МІСТОЧКІ ЗАБОЛОТОВІ.

Наш товариш в Дромгелер одержав від свого тестя з села Новоселівка, в якій опускється коротко про першомайський розстріл українських селян в Заболотві. Опускаємо приватні справи, а наводимо тільки про першомайські події.

"У" нас селіне обходили 1 мая, себто робітничо-селянське свято. Відбулося в Заболотві велике віче. Народ зійшовся до Заболотова, але жандарми і комісар від старости не дозволяли робити віча, розганяли людей, з каробинами стояли по дорогах і не пускали тих, що йшли до Заболотова з інших сіл. Але люди обходили жандармів вищими стежками і зайшлися на зарічку коло Заболотова. Жандарми проганяли людей за воду. Всі мусили одіти брести водою, а відтак стояли за водою, аж доки прийшли люди з Балинець з своїми бесідниками. Коли прийшло багато людей з Балинець, з Бучачок, тоді всі зазад побрили через воду. Люди бігли з рідних боків і кричали ура і жандарми не знали вже, що мають робити. Комісар почав кричати, що то не вілано устроювати віча, але народ відповідав: "Ми маємо право святкувати день Першого Май, бо нам ще Австрія дозволяла і ви нам не смієте заборонити". І так стаєся. Після віча розпочався похід з прапорами і з рідними написами на плакатах. Люди йшли і співали революційні пісні. В той час жандарми почали стріляти на людей. Трох застріляли на смерть з кілька десятків поранених. І так до вилли дола. А другого дня пішли жандарми по селад і збрали багато народу в торю і ще й тепер забирають та під багнетами відізнають до Станиславова. Що буде — не знаю, лише знаю, що біда і нема нам життя. Як буде так далі, то годі вижити.

В. Іван Діаю.

ПЕРШИЙ МАЙ В ТРЕЙЛІ, Б. К.

Заходом т-ва Самообровання в Трейл, Б. К., відбувся в день 1. мая концерт-мітінг. Робітники і робітничі цієї місцевості рідши в той спосіб відізнавати пролетарське свято. Мітінг розпочався вступним словом, яке вголосив т. Н. Пшак. Бесідак сказав, що в історії Трейла перший раз українські робітники святкують пролетарське свято. Відтак повив, як повстає першомайське свято і не мало робітничої крові пролягло в той день за крану дою поневоленіх. Бесідак закликав присутніх ставати членами робітничої організації і йти слідом свідомих передових робітників. Присутні прийняли промову товариша грімками олівецьками. Далі слідували співи і декламації, з яких виконавши виявлялися дуже добре і публіка нагороджувала їх грімками олівецьками. Зокрема варто згадати спів т-ки Турки, яка відізнавала "Інтернаціонал". А т-ка Пшак виступила з короткою, але ширкою, промовою та зивала жінки до організації і єдності. Вказала на долю наших братів і сестер в Галичині, які томляться в шляхетській неволі, і кликала не забувати про них ні на хвилину. Публіка ширю витала бесідкою. Тов. Дембський говорив про значення робітничої преси і кликав читати і помагати "Українським Робітничим Вістям" і "Робітницю". На закінчення хор відізнав "Інтернаціонал" і всі відозвені розійшлися домі.

Іван Діаю.

РОБІТНИКУ! ЯК ТИ НЕ ПОДБІРАЄШ РОБІТНИЧУ ГАЗЕТУ, ТО ПАН ПЕНО НЕ ПОДБІРАЄ!

ТДЬТЕ НА РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ З'ЇЗД ДО ЕДМОНТОНУ, ЯКИЙ ВІДБУДЕТЬСЯ 12-14 ЧЕРВНЯ

Одним повідомляється всі філії, відділи, товариства і загальне членство Товаришества Укр. Роб. Дім Західного Округу, що Західний Окружний Комітет рідши в порозумінню з Екзекутивним Комітетом скликати Західно-Окружний З'їзд. З'їзд цей відбудеться в днях 12, 13 і 14 червня ц. р. в салі Українського Робітничого Дому в Едмонтоні.

Програма з'їзду:

- 1. Отворення з'їзду.
2. Вибір президії з'їзду.
3. Вибір верифікаційної комісії і провірення мандатів делегатів.
4. Справоздання З.О.К.
5. Справоздання делегатів.
6. Вибір комісії.
7. Засідання комісії і їхні справоздання.
8. Укр. Роб. і Фермерські Доми в Альберті.
9. Робітничі і фермерські дітотчі школи.
10. Організація жінки робітниць і фермерок.
11. Робітничо-фермерська організація.
12. Організація української робітничо-фермерської молоді.
13. Справа робітничо-фермерського органу.
14. Відношення до робітничих і фермерських економічних та політичних організацій.
15. Справа допомоги визвольній боротьбі в Східній Галичині.
16. Вибір заряду і контрольного комісії З.О.К. на 1924 рік.
17. Закмчення з'їзду.
Право представництва.
Філії і відділи Стів. У.Р.Д. в Західному Окрузі (Альберті і Бр.

СВЯТО 1-ГО МАЯ В ОШАВІ, ОНТ.

О годі семі вечером 1 мая сая Укр. Роб. Дому в Ошаві була вже заповнена, так що мого мусили стати. А публіка все прибувала. Кожний хотів бути учасником першомайського свята. Настрій веселій, багаторий, відізналася єдність і солідарність всіх присутніх. З нетерпінням очікували розпочаття. А я дивиня на ці загорілі обличчя робітників і хотілося кожному з них стиснути руку в цей великий день пролетарського свята. Підізналася куртина... Десь далеко чути першомайське пісню, яка своїми акордами оповиває зобладу думку робітника, огортає її надією. Як почався спів, так тамишич і захит, але відгук його лишился незабутим в кожнім присутнім. Далі відіграно одноквітку "Мандаринки". Штук відіграно по містечку. Потім йшли пісні, декламації, промови, всі революційного змісту, з погрозою до капіталу і з заклямом до працюючих.

Школа було розосидитися з так дружнього збирання по скінченню там довгої промови. Цей день будуть довго пам'ятати робітники Ошави.

Товариші! Так дружно і по товаришески ми повинні все сходитися. Так дружно жаймо наші брати на Україні, так жаймо і ми тоді, коли пізнаємо що наш приятель, а хто воно? День Першого Май був великим днем в історії руху українських робітників в Ошаві. Ха же цей день послужить нам заохотою до праці і майбутньому.

Кобзаренко.

ПРОЧ ЗІ СКЕБАМИ.

Даймонд Сіті, Алта.

В Даймонд Сіті заснувалося т-во ім. Мельничука ще на початку січня ц. р., до якого вписалося 14 членів і 2 членкині. Почати існування братів, товаришів бралися за працю і всі були відозвені. Але розпочався майнерський страйк і всі ми, як майнери, прилучилися до него. Але найшлішим ми нами такі, що зломали робітничу солідарність і пішли працювати, тобто скупувати за меншу платню до Тебей майни. Мало того, що ці люди не додержали свого, до чого свідомі, а це організації, але вони своім поступком кинувли пламу на на-

ДО ТОВАРИШІВ І ТОВАРИШОК В ВІННІПЕГУ.

Майський Комітет просить всіх тих Товаришів і Товаришок, що мають в себе листи на збирання передплат і пресового фонду на нашу українську робітничу пресу, щоб старалися янайшорше звернути їх до адміністрації. Листи можна приносити до адміністратора в суботу по полудні і в неділю пополу-дні.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ВІННІПЕГУ.

Повідомляється всіх членів Відділу Р.З.Т. в Вінніпегу, що місячні збори Відділу відбудуться в неділю, дня 1. червня о год. 2.30 пополуудні в салі Укр. Робітничого Дому.

Всі члени обов'язково повинні взяти участь в зборах. Робітників і робітниць, що бажають вступити до нашої заохотливої організації радо вітаємо.

Заряд.

СПІЛЬНЕ ЧИТАННЯ

Заходом жіночого відділу в Вінніпегу відбудеться в понеділок 2. червня о годіні 8.30 вечером в Укр. Роб. Домі.

СПІЛЬНЕ ЧИТАННЯ.

Читати буде т-ка Бернцка дуже цікаву статтю з "Нашої Правди". Після читання вільно на дискусію. Обов'язком всіх членкинь прибути на час. Запрошується також жінок з поза відділу. Вступ вільний.

Заряд.

УВАГА! — — — УВАГА! ІСТ КІЛДОНАМ!

Старанням Відділу Жінок Робітниць ім. С. Мельничука при Стів. Укр. Роб. Дім в Іст Кілдоні устроється ще раз на закінчення цього сезону

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В неділю, дня 1. червня о год. 8. вечером. Програма концерту досить багата. У виконанню програми беруть участь найлуччі сили з Вінніпегу.

Вступ за добровільними датками. Приходить громадно завчасу, щоб не забракло місця.

Заряд.

"ДРАГОМАНВІЦ" БЕЗ ДРАГОМАНОВА, АЛЕ ПЛІТКОЛОВИ ЧИПЧАР.

Монреал, Кве.

І кузи-б не говорити, а йм Чипчара, цього плітколового патріота зробило "популярним". Виходить, що нікчемним підлим виступом можна здобути "популярність", яка лишилося всім патріотичним Чипчарам. Та не в Чипчарів діло, бо хто тільки знає його тип, то каже: "даремно мучити на цім світі як нещасна жертва темноти". Цей тип такий "грамотний", що два місяці пише свій допис до "Укр. Голосу".

Але тут ходить о гурт тих людей, що присвоїли собі назву борця і мученика за соціалізм, Драгоманова і ганьблять дороге всім працюючим ім'я великого чоловіка. Так ці люди не мають поняття про творця Драгоманова! Коли-б вони знали, чим був Драгоманов, то не просили-б бути польськими тюремщиками О. Бесаробові та просив бода, щоб прийняв і дшу до раю. Вистарчило-б ним людям прочитати "Рай і постуї" Драгоманова, щоб побачити, як вони своєю роботою зневажають великого учителя.

Але ось з країни працюючих — з Радиської України — залував голос сина в обороні честі імені свого батька. Він каже нам людям: "Не плаговате імені мого батька, бо він був борцем і мучеником за Спільну Робітничу Веселість". А кринить, щоб гонити з товариства ім Драгоманова всіх жовто-блакитників. А кога ці плітколови жовто-блакитники вивенуть? Самі себе? Коли-б вони мали хоч трошки людськості, то вони усунули-б ім Драгоманова зі свого товариства і чим зробили-б йому велику прислугу.

Та тут не тільки ми мусимо борючись за ім Драгоманова. Імена Франка і Шевченка також пописували собі популярність і використують їх в своїх інтересах. А що ці поети мали спільного з попами? Хіба те, що борючись проти них за життя.

П. Т.

ДО ВІДОМА ЧЛЕНАМ СТОВ. У.Р.Д.

Цим дається до відома членству Стів. У.Р.Д., що т. Павло Борчук, який Луквіч і Василь Юрчук зложили вступну вкладку по \$5.00 і стали членами Філії Стів. Укр. Роб. Дім в Ошаві, а тим самим і членами цього Товаришества.

З тов. привітом, Я. Семенов, секр.

ДО ТОВАРИШІВ І ТОВАРИШОК В ВІННІПЕГУ.

Майський Комітет просить всіх тих Товаришів і Товаришок, що мають в себе листи на збирання передплат і пресового фонду на нашу українську робітничу пресу, щоб старалися янайшорше звернути їх до адміністрації. Листи можна приносити до адміністратора в суботу по полудні і в неділю пополу-дні.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ Р.З.Т. В ВІННІПЕГУ.

Повідомляється всіх членів Відділу Р.З.Т. в Вінніпегу, що місячні збори Відділу відбудуться в неділю, дня 1. червня о год. 2.30 пополуудні в салі Укр. Робітничого Дому.

Всі члени обов'язково повинні взяти участь в зборах. Робітників і робітниць, що бажають вступити до нашої заохотливої організації радо вітаємо.

Заряд.

СПІЛЬНЕ ЧИТАННЯ

Заходом жіночого відділу в Вінніпегу відбудеться в понеділок 2. червня о годіні 8.30 вечером в Укр. Роб. Домі.

СПІЛЬНЕ ЧИТАННЯ.

Читати буде т-ка Бернцка дуже цікаву статтю з "Нашої Правди". Після читання вільно на дискусію. Обов'язком всіх членкинь прибути на час. Запрошується також жінок з поза відділу. Вступ вільний.

Заряд.

УВАГА! — — — УВАГА! ІСТ КІЛДОНАМ!

Старанням Відділу Жінок Робітниць ім. С. Мельничука при Стів. Укр. Роб. Дім в Іст Кілдоні устроється ще раз на закінчення цього сезону

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В неділю, дня 1. червня о год. 8. вечером. Програма концерту досить багата. У виконанню програми беруть участь найлуччі сили з Вінніпегу.

Вступ за добровільними датками. Приходить громадно завчасу, щоб не забракло місця.

Заряд.

"ДРАГОМАНВІЦ" БЕЗ ДРАГОМАНОВА, АЛЕ ПЛІТКОЛОВИ ЧИПЧАР.

Монреал, Кве.

І кузи-б не говорити, а йм Чипчара, цього плітколового патріота зробило "популярним". Виходить, що нікчемним підлим виступом можна здобути "популярність", яка лишилося всім патріотичним Чипчарам. Та не в Чипчарів діло, бо хто тільки знає його тип, то каже: "даремно мучити на цім світі як нещасна жертва темноти". Цей тип такий "грамотний", що два місяці пише свій допис до "Укр. Голосу".

Але тут ходить о гурт тих людей, що присвоїли собі назву борця і мученика за соціалізм, Драгоманова і ганьблять дороге всім працюючим ім'я великого чоловіка. Так ці люди не мають поняття про творця Драгоманова! Коли-б вони знали, чим був Драгоманов, то не просили-б бути польськими тюремщиками О. Бесаробові та просив бода, щоб прийняв і дшу до раю. Вистарчило-б ним людям прочитати "Рай і постуї" Драго